

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΠ Κείμενο ανάλυσης και σχεδιασμού πολιτικής

Το ζήτημα

Η πρόσφατη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ (αποφασίστηκε τον Ιούνιο 2003 επί ελληνικής προεδρίας) ήταν ριζική και αναπότρεπτη. Προηγουμένως στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών (Οκτ.2002) είχε καθοριστεί πρόωρα, ενόψει της διεύρυνσης, το χρηματοδοτικό πλαίσιο της ΚΑΠ της περιόδου 2007-2013. Ανοιχτό έμενε το ζήτημα του περιεχομένου της ΚΑΠ ενόψει δύο σοβαρών προκλήσεων. Πρώτον, του νέου γύρου διαπραγματεύσεων στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, Δεύτερον, τις απαιτήσεις των ευρωπαίων πολιτών για αγροτική πολιτική που φροντίζει για την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια των τροφίμων, την ποιότητα.

Η νέα ΚΑΠ δεν παρεμβαίνει στη διαμόρφωση των γεωργικών τιμών στην αγορά, στηρίζει τους αγρότες με άμεσες εισοδηματικές πληρωμές, ανεξάρτητα από το πόσο παράγουν και σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από το τι προϊόν παράγουν.

Ο παραγωγός κατοχυρώνει –στη βάση ιστορικών του επιδόσεων- δικαιώματα στην επιδότηση, τιτλοποιημένα, που κάτω από όρους νοικιάζονται, πωλούνται και κληρονομούνται. Από την άλλη μεριά ο τιτλούχος δικαιώματος έχει σημαντικά περιθώρια παραγωγικών επιλογών.

Προϋπόθεση για την πληρωμή στο ακέραιο των άμεσων ενισχύσεων είναι να τηρεί ο διακιούχος συγκεκριμένους κανόνες της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια των τροφίμων, τη δημόσια υγεία, την προστασία των ζώων.

Τα κράτη μέλη μπορούν ωστόσο να παρεμβαίνουν εφόσον το επιθυμούν και να εμποδίζουν τη μετανάστευση δικαιωμάτων από ευαίσθητες περιοχές, μπορούν να αναδιανέμουν δικαιώματα και χρηματικούς πόρους προκειμένου να ενισχύσουν μειονεκτικές ζώνες, νέους αγρότες που παράγουν ποιοτικά προϊόντα, να εφαρμόσουν ειδικές ρυθμίσεις στα νησιά του Αιγαίου.

Η νέα ΚΑΠ αυξάνει τις παραγωγικές και περιουσιακές επιλογές των αγροτών που θα αποκτήσουν τίτλους δικαιωμάτων στη βάση ιστορικών στοιχείων. Η αξιοποίηση, προς το συμφέρον τους, αυτής της ελευθερίας επιλογών απαιτεί γνώση, ενημέρωση, κατάρτιση στελεχών. Αν δεν εφαρμοστούν έγκαιρα υποστηρικτικά εθνικά μέτρα υπάρχει κίνδυνος οι αγρότες να κινηθούν τυφλά και άναρχα με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Η κυβέρνηση από την άλλη μεριά θα πρέπει να αποφασίσει αν θα κάνει χρήση, και σε ποιό βαθμό, των εφαρμοστικών παραλαγών που της επιτρέπουν οι κοινοτικοί κανονισμοί, τεκμηριώνοντας και δικαιολογώντας τις επιλογές της.

Θα απαιτηθούν εξάλλου οργανωτικές και διοικητικές διαρρυθμίσεις ώστε τα συστήματα διαχείρισης δικαιωμάτων, πληρωμής των ενισχύσεων, ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικών και άλλων προτύπων, να λειτουργήσει αποτελεσματικά, με διαφάνεια και κατά το δυνατό με απλοποιημένες διαδικασίες και δίχως περιττή γραφειοκρατία.

Αντικείμενο Μελέτης

- Σύντομη και εύληπτη παρουσίαση των βασικών στοιχείων της νέας ΚΑΠ (ενδεχομένως και παράρτημα με περισσότερες επεξηγήσεις)
- Διασύνδεση και συνάφεια με τις πολιτικές ανάπτυξης της υπαίθρου της Ε.Ε.
- Ρυθμίσεις που πρέπει –εκ των κανονισμών- να εφαρμοστούν υποχρεωτικά και με ποιό χρονοδιάγραμμα. **Επιπτώσεις και τυχόν παρενέργειες. Αναγκαία συνοδευτικά μέτρα πολιτικής** (εθνικά μέτρα).
- Ρυθμίσεις για τις οποίες η κυβέρνηση έχει –από τους κοινοτικούς κανονισμούς- περιθώρια εφαρμοστικών χειρισμών. **Επιπτώσεις από τη μία ή την άλλη επιλογή.**
- Ζητήματα ενημέρωσης των παραγωγών για τις αλλαγές και συνδρομής για τις παραγωγικές κατευθύνσεις που θα κληθούν σε ατομικό επίπεδο να επιλέξουν.
- Οργανωτικά και θεσμικά θέματα.
- **Αποτίμηση πολιτική, οικονομική, κοινωνική. Προτάσεις.**

Χρονοδιάγραμμα

Πρώτο Στάδιο: Διατύπωση των προβλημάτων, των διαθέσιμων επιλογών και στοιχεία από το τι συμβαίνει σε επιλεγμένες χώρες τις Ε.Ε. (Φεβρουάριος)

Δεύτερο Στάδιο: **Αποτίμηση πολιτική, οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική** επί μέρους επιλογών και συνολική. **Συζήτηση πριν από τη διατύπωση προτάσεων με αντιπροσωπευτικούς φορείς, ειδικούς, πολιτικά στελέχη και βουλευτές.** (Μάρτιος)

Ομάδα Εργασίας

Εντός των ημερών θα ζητηθεί η συμβολή και συνεργασία πανεπιστημιακών και εμπειρογνομόνων. Τα ονόματα θα κοινοποιηθούν ευθύς μόλις δοθούν οι συγκαταθέσεις αυτών που προσκαλούνται.

A.K 26/1/2005